

Bijstand stroomt niet plots leeg

DOOR MARLOU VISSER (BRON: DAGBLAD DE LIMBURGER 01-09-2021)

© ANP

In diverse sectoren staan werkgevers te springen om personeel. Dit betekent niet dat het aantal mensen afneemt dat een bijstandsuitkering ontvangt.

Eind juni waren er 431.000 Nederlanders die rondkwamen van een bijstandsuitkering, zo blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Tijdelijke regelingen voor ondernemers zijn daar niet in meegeteld. De toename van duizend mensen op jaarbasis is de kleinste sinds het uitbreken van de coronacrisis. Dat het aantal ontvangers van bijstand ondanks de grote krapte op de arbeidsmarkt niet is gedaald, vindt CBS-hoofdeconoom Peter Hein van Mulligen niet vreemd. „Het duurt altijd even voordat economische voorspoed zich vertaalt in een uitstroom uit de bijstand.”

Laag opgeleid

Van Mulligen stipt aan dat zeker de helft van de bijstandontvangers helemaal niet kan werken door ziekte of arbeidsongeschiktheid. „Het is niet zo dat er allemaal werkloze koks op de bank zitten die ook bij het restaurant om de hoek aan de slag kunnen. Een groot deel van deze mensen zal tot aan de pensioenleeftijd een uitkering ontvangen.”

Ook zijn veel bijstandontvangers erg laag opgeleid: zij hebben bijvoorbeeld geen startkwalificatie, stelt de CBS-econoom. Dat maakt het voor hen een stuk lastiger om aan de bak te komen.

Niet-westers

Het aantal mensen met een Nederlandse achtergrond dat een bijstandsuitkering ontvangt nam in het afgelopen jaar met ongeveer 3500 af. Tegelijkertijd kwamen er in het afgelopen jaar bijna 5000 ontvangers met een niet-westerse achtergrond bij.

Migranten

Statushouders doen vaak een beroep op de bijstand. Ruim de helft van de mensen die tussen 2012 en 2019 vijf jaar in Nederland stonden ingeschreven komt rond van een uitkering, maakte het CBS eerder bekend. Vooral migranten uit landen met een laag opleidingsniveau hebben moeite in Nederland werk te vinden.

Van eind 2017 tot aan de coronacrisis nam het aantal bijstandontvangers af. Sinds het tweede kwartaal van 2020 doen juist weer meer mensen een beroep op de steunmaatregel. Je kunt de bijstand uitstromen als je een baan vindt, maar ook als je gaat studeren en studiefinanciering aanvraagt, of als je gaat samenwonen met iemand met voldoende inkomen.

Een alleenstaande die ouder is dan 21 jaar krijgt maandelijks 1024,76 euro aan bijstandsuitkering. Daar komt per maand 53,94 euro aan vakantiegeld bij. Een stel krijgt 1463,95 euro en 77 euro vakantiegeld. Ook hebben zij recht op toeslagen, zoals zorg- en huurtoeslag.

Bijverdienen

Sommige steden, zoals Amsterdam, experimenteren met de mogelijkheid om bijstandontvangers te laten bijverdienen boven op hun uitkering. Wettelijk gezien mag dit. Een bijstandsontvanger mag maximaal zes maanden 25 procent van zijn loon houden, tot maximaal 221 euro netto per maand.

Door mensen met een kleine baan een deel van hun salaris te laten houden, willen gemeenten uitkeringsgerechtigden motiveren om weer te gaan werken. Ook een baan voor een paar uur per week wordt op deze manier namelijk lonend. De kans dat iemand die werkt uiteindelijk uit de bijstand stroomt, is veel groter dan bij iemand die geen baan heeft.